

47. seminar slovenskega jezika Literature in kulture

RADIO SLO2, VAL 202, 02.07.2012, KULTURNICE, 14:00

PETRA KOVIČ: Nocoj se na Filozofski fakulteti v Ljubljani pričinja 47. seminar slovenskega jezika Literature in kulture. Učenci slovenščine so že v dopoldanskih urah pridno pilili svoje znanje, saj želijo zvečer, na slavnostni otvoritvi seminarja v Mestnem muzeju v Ljubljani ob 20. goste ogovoriti v slovenščini. Med njimi je tudi Avstrijec, pravzaprav Tirolec Richard Pettinger.

RICHARD PETTINGER: Ko so se meje odprle se je razvijala želja da se naučim tega jezika, slovenskega jezika. Poklicno ga uporabljam in sicer, delam v Gradcu na zasebnem raziskovalnem inštitutu, na inštitutu za energetske raziskave. Se spomnim, da s prva nič nisem razumel, kot juha s črkami. Slovenščina je bila popolnoma nerazumljiva za mene. Čim več sem izvedel o Sloveniji, tem več sem postal navdušen nad to deželo, pa seveda tudi nad ljudmi, nad kulturo, muziko in vse to. Sprva sploh nič nisem vedel tudi o Sloveniji. Slovenija je bila del stare Jugoslavije, za Tirolca. Težke stvari so, kot je dovršna in nedovršna oblika glagolov. Na primer, sploh se razume zakaj se piše v mejlih "v prilogi vam pošiljam obvestilo". Saj pritisnem samo enkrat na gumb in bo v tisočinki sekunde je poslano. Ali kdaj se uporablja opravičujem se ali se moram opravičevati, jaz se moram opravičiti. Seveda obstajajo kakšna pravila, vendar to so zelo težke stvari. Za to potrebuješ občutek in jezikovno prakso.

KOVIČ: Ljubitelj Josipa Jurčiča in njegovega 10. brata ter Mladinske knjige z naslovom Piki Jakob, osvaja slovenski jezik v družbi lektorice iz Litve. Njena ljubezen do našega jezika in naše domovine se je pričela v precej turbulentnih časih.

LEKTORICA IZ LITVE: To je bilo zelo zanimivo. To je bilo leta 93. To je bil ta čas, ko še nismo dobro vedeli kje bomo čez nekaj časa. To je bilo takoj po propadu Jugoslavije in tudi Sovjetske zveze, ker Litva se je samoosvojila tudi pred kratkim in nismo vedeli kam in kako. Mislim da vsak je vsak človek doživil tak prelom v svojem življenju, v večini, se je moralo zbrati nekaj novega ali pač nadaljevati na drugačen način. Jaz sem prišla sem čisto nepričakovano za se, nikoli nisem slišala za Slovenijo, za slovenski jezik, nič nisem vedela. Tudi to ali je tu morje, ali so tu gore, itd. In ko sem prišla sem opazila da je Ljubljana zelo podobna Vilnusu, to je prestolnica Litovska. In potem sem se takoj zaljubila v Slovenijo in v slovenski jezik in to je bila ena taka enkratna ljubezen v mojem življenju. Takrat sem se začela ukvarjati s slovenščino. Zdaj imamo v Litvi zelo razvit pouk slovenščine.

KOVIČ: Litovka nam je pred pričetkom seminarja zaupala, da najraje prebira Draga Jančarja, pisatelja ki je v središču Evropske prestolnice kulture. Pravzaprav vsi udeleženci seminarja slovenskega jezika so ljubitelji literature, saj na vse zadnje branje in jezik sodita skupaj. No, in to nam je potrdil tudi predsednik seminarja Aleksander Bijelavić, ki je najprej predstavil seminar s številkami.

ALEKSANDER BIJELAVIĆ: Seminar traja 14 dni. Kakšen je interes? V teh 48. letih je na seminar prišlo okoli 5500 ljudi. Prihajajo konkretno iz 26. držav. Največ seveda iz okoliških, Avstrija, Italija ker so tam tudi zamejski Slovenci, če smem tako reči. Zelo veliko je Poljakov, kjer imamo na poljskem precej lektoratov, se pravi precej fakultete kjer se to uči. Najbolj oddaljena, zdaj boste pa preverili moje geografsko znanje, ampak verjetno je to Kitajska.

KOVIČ: Kje vse uporabljajo slovenski jezik?

BIJELAVIĆ: Dve tretjine seminaristov so bodisi študentje. Lahko študentje slovenščine, lahko študentje slavistike, študentje katerega koli tujega jezika ali pa neke podobne usmeritve. En del so učitelji. Ne samo učitelji slovenščine, praviloma so to učitelji ki učijo na univerzi – Torej, ne samo učitelji slovenščine, ampak tudi učitelji ostalih, zlasti slovanskih jezikov, ki jih zanimajo na primer primerjave med slovanskimi kulturami in pa prevajalci. Ti trije profili zavzemajo večino naših udeležencev. Tako da ti ljudje so

praviloma tujci, če odmislim tiste Slovence ki živijo za mejo in ti se bodo seveda vrnili na svoja tla in tam odpravljali svoj poklic, kakršen že bo.

KOVIČ: Če vzpostavimo kakšen vsebinski drobec seminarja?

BIJELAVIČ: Takšna zanimivost ki je sistemska zanimivost tega seminarja, vsako leto, osredotočen na neko temo. Namreč, na seminarju je okoli 14, 15 predavanj. Poleg tečajev konverzacij in teh stvari morajo poslušati predavanja ki so vsako leto na drugo temo in letos je tema ideologije. Tako da tisto kar bo zdaj zanimivo je, kako bodo naši predavatelji, naši učitelji vzpostavili dialog z študenti, učitelji iz drugih kultur in kako gledajo, kako doživljajo vsak svoje ideologije.

KOVIČ: Če še se nekoliko spomniva pričetka seminarja, ki bo prav nocoj ob 20. uri v Mestnem muzeju v Ljubljani, kakšen program ste pripravili?

BIJELAVIČ: Niz nagovorov res najvišjega slovenskega vrha začeni s predsednikom Republike doktorjem Danilom Türkcom. Jani Kovačič ki mislim da s svojo glasbo in s svojimi besedili odlično paše v ta pojmovni okvir seminarja, sploh ideologije. Kot vemo je Jani Kovačič eden glavnih satirikov v Sloveniji in pa seveda pač tista skromna pogostitev za vse udeležence, tako da ja – dve uri se bo tam trlo 130 ljudi.